

Poměrování veřejných zájmů v ochraně přírody a krajiny

Abstrakt

Předkládaná rigorózní práce se zabývá poměřováním veřejných zájmů v ochraně přírody a krajiny. Blíže analyzuje odchylné režimy, jejichž prostřednictvím zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, umožňuje realizaci zásahů do chráněných zájmů, a soustředí se na koncept převažujícího veřejného zájmu, který musí být identifikován v konkrétních případech správními orgány. Zejména se práce soustředí na požadavky vyplývající v tomto ohledu z mezinárodního práva a z práva Evropské unie, konkrétně úpravu podmínek odchylných režimů z ochrany stanovišť, volně žijících ptáků a ohrožených druhů.

Těžiště práce spočívá v analýze judikatury českých soudů a Soudního dvora Evropské unie, zejména s důrazem na požadavky na identifikaci a vyvažování veřejných zájmů. Autor poukazuje na skutečnost, že se poměřování veřejných zájmů odehrává v širším kontextu právní úpravy a především mnohem dříve než v rámci odchylných postupů podle zákona o ochraně přírody a krajiny. Konstatuje, že v zásadě neexistuje žádný zásadní rozdíl v odlišných postupech mezi dlouhodobě zavedeným vnitrostátním systémem ochrany přírody a požadavky práva EU. Zdá se však, že vágně formulovaná úprava odchylných režimů, kterou doplňuje rozsáhlá soudní judikatura, jde spíše proti smyslu účinné a srozumitelné ochrany. Na první pohled by koncepce naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu (IROPI) měla podpořit objektivní zvážení všech konkurujících veřejných zájmů ve výjimečných případech. V praxi se však zdá, že celý proces poměřování veřejných zájmů je do značné míry ovlivněn politickými zájmy, které mají tendenci podporovat rozvoj průmyslu a infrastruktury, a nevnímají ochranu přírody jako příležitost pro rozvoj lidských činností. V tomto ohledu lze argumentovat, že přesnější a důslednější úprava podmínek a požadavků poměřování veřejných zájmů v ochraně přírody a krajiny je více než žádoucí.

Klíčová slova

veřejný zájem, ochrana přírody, IROPI, soudní judikatura